1.1 Resultat från enkätundersökning om skolrenoveringar

1.2 Regeringen aviserade i vårdbudgeten 2015 en satsning om en miljard som kommunerna kan söka som stöd för skolrenoveringar mellan åren 2015-2018. I maj 2015 riktade Astma- och Allergiförbundet och Svensk Ventilation en enkätundersökning till ansvariga tjänstemän i samtliga kommuner. Syftet var att ta reda på hur de ser på kommunens möjligheter att söka stöd för skolrenoveringar och om det finns brister som risker att stå i vägen för att satsningen ska utnyttjas i deras kommun.

1.3 En hypotes som prövades i enkäten var att det kan finnas ekonomiska eller organisatoriska hinder i kommuner som gör att de, trots stora behov, kan komma att gå miste om det stöd för skolrenoveringar som nu har aviserats av regeringen.

Enkäten besvarades av drygt 70 kommuner, av olika storlek och med spridning över hela landet.

Undersökningen visar att:

Många skolor erbjuder en undermålig arbetsmiljö

- **Fler än 8 av 10 instämmer helt eller delvis i påståendet att många skolor i den kommun de arbetar för erbjuder en undermålig arbetsmiljö. Bara 1 av 10 anser att påståendet inte alls stämmer.**

  Röster ur enkäten:

  ”Jag upplever att skolorna tränger in sig för att spara pengar. För många elever i lokalerna och långa lektioner.”

  ”Vi har för ca 5 år sedan påbörjat byte av bla ventilationssystem i samband med ombyggnader. Detta är kostnadskrävande och kommer att ta tid. Ser gärna fram emot detta initiativ från regeringen där vi kanske har en möjlighet att med deras hjälp påskynda kommande ombyggnader av ventilation.”

Kommunernas intresse för att söka stöd för skolrenoveringar bedöms som stort

- **Fler än 7 av 10 svarade att det var sannolikt, eller mycket sannolikt, att kommunen, eller berört kommunalt fastighetsbolag, kommer att utnyttja möjligheten att söka stöd för renoveringar.**

Det finns samtidigt betydande risker som kan hindra kommunerna från att genomföra viktiga åtgärder kopplade till ventilation och luftkvalitet, trots möjligheter till statlig medfinansiering. Men undersökningen visar att det inte är okunskap som står i vägen. Flera av de svarande menar att det är bristande ekonomiska resurser och rutiner för uppföljning som kan hindra dem från att utföra nödvändiga åtgärder, tror att möjligheter till medfinansiering nu finns. Det kan innebära att de kommuner som behöver stödet mest inte får tillgång till det.

- **Närmare 9 av 10 svarar att det finns risk att bristande ekonomiska resurser hos fastighetsägaren står i vägen för kommunerna. Bara 1 av 10 anger att det ekonomiska resurserna inte är ett hinder.**
- **Närmare 7 av 10 svarar att bristande rutiner för uppföljning i kommunen riskerar att vara ett hinder. Bara 3 av 10 anser att det inte är en risk.**
- **Fler än 4 av 10 svarar att det inte finns någon risk att okunskap hos fastighetsägaren står i vägen för kommunerna. Bara 1 av 10 anser att det är uppenbar, eller mycket stor, risk att okunskap är ett hinder.**

Röster ur enkäten:

”De problem som vi har idag är att ekonomin inte räcker till för de större övergripande byten av ventilationssystem.”

”Tyvärr är arbetsbelastningen hård på vår fastighetsverksamhet och personalomsättningen är stor. Detta leder till vakanta tjänster och rutiner kan bli lidande.”

Bara hälften av kommunerna har kartlagt hur många, och vilka skolor, som har problem med fukt- och mögelskador.

- **5 av 10 kommuner har gjort en inventering/kartläggning av hur många och vilka skolor i kommunen som har problem med fukt- och mögelskador (som kan påverka inomhusluften). 1 av 4 har inte gjort någon inventering och av dessa planerar bara 2 av 10 att göra en inventering de kommande tre åren. Ytterligare 1 av 4 vet inte om någon kartläggning har gjorts.**

Kommunerna är positiva till stödet för skolrenoveringar och efterfrågar mer information om stödet, vad det kan användas till och mer information till rektorer och politiker om behovet av god inomhusluft i skolor

Nedan följer några av kommentarer till undersökningen och idéer på hur budskapet om ventilationens roll för en god arbetsmiljö i skolan kan stärkas.

”Gör en kalkyl med kostnader för sjuka lärare, barn och framtida nedsatt arbetsprestation ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Detta borde ställas mot de kostnader som är kända för att höja kvalitén på arbetsmiljön. Oftast blir det livslånga besvär av allergier, astma och även följder av den insatta medicineringen.”

”Uppdraget bör ges till någon som har som sitt ansvar, arbetsuppgift att informera om dessa frågor. Personen bör även vara kunnig lämplig för uppgiften och även ha återrapportering till utsedd myndighet.”

”Vi håller på att arbetar med frågan, men ekonomiska medlen saknas.”

”Påverka kommunledningar att tillsätta resurser till OVK-tillsyn och att respektive kommun ska följa PBL 2010:900 och BFS 2011:16”